

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 7. maj 2021

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge

(Forlængelse af suspension af dagpengeforbrug, 4-månedersperioden ved opgørelse af karens og forbrug af supplerende dagpenge, mulighed for fravalg af årsopgørelsen for 2020 ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende og forlængelse af retten til sygedagpenge som følge af covid-19)

[af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3 til lovforslaget. Enhedslistens medlemmer har stillet ændringsforslag nr. 2 og 4 til lovforslaget.

2. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 13, stk. 1, om, at der skal gå 30 dage fra lovforslagets fremsættelse, til det kan vedtages ved 3. behandling.

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, RV og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL, SF og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af Enhedslisten stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslagene fra Enhedslisten ikke vedtages, vil mindretallet stemme for de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (NB) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet

vil stemme for de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget noterer sig, at Danmark fortsat står midt i en økonomisk krise. Selv om det så småt går den rigtige vej med ledighedstillene, ligger ledigheden fortsat over ledigheden fra marts 2020, hvor coronapandemien ramte Danmark. De ledige vil V gerne hjælpe, og der er derfor fortsat brug for initiativer, der er med til at holde hånden under dansk økonomi og de arbejdssøgende.

V støtter lovforslaget om at udvide perioden med suspension af dagpengeforbruget, herunder supplerende dagpenge og 4-månedersperioden ved opgørelse af karens og forbrug af supplerende dagpenge, at årsopgørelsen for 2020 kan vælges fra ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende, og forlængelse af retten til sygedagpenge, så suspensionen forlænges 2 måneder til og med juni 2021.

Det er vigtigt for V at understrege, at Danmark – som følge af at store dele fortsat er nedlukket – fortsat står i en ekstraordinær situation, der kræver en forstærket indsats på beskæftigelsesområdet.

For V er det samtidig afgørende, at der tages initiativer, der sikrer varig vækst og arbejdspladser. Vi skylder de mange tusinde danskere, der har mistet deres arbejde, at gøre alt, hvad vi kan, for at få genoprettet økonomien og dermed få skabt varige arbejdspladser og vækst i samfundet.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder det rimeligt at forlænge perioden med suspension af dagpengeforbruget, supplerende dagpenge og 4-månedersperioden ved opgørelse af karens og forlænge retten til sygedagpenge med yderligere 2 måneder, så der ikke er nogen i den periode, der overgår til jobafklaringsforløb. Forlængelsen løber til den 30. juni 2021.

DF mener desuden, at regeringen i denne forlængelsesperiode skal overveje, om det er nødvendigt med yderligere forlængelse, eller om man efter den 30. juni 2021 kan vende tilbage til normale tilstande på arbejdsmarkedet.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget er tilfredse med, at perioden, hvor man ikke forbruger af sine dagpenge og sygedagpenge, yderligere forlænges. EL havde dog foretrukket, at man havde taget lidt længere skridt, da perioden første gang blev forlænget, så vi ikke skulle denne proces igennem hver anden måned.

Med denne forlængelse er der som noget nyt indføjet en mulighed for selvstændige til at se bort fra året 2020 ved beregning af ny sats. EL er tilfredse med, at ministeren tog vores indvendinger om metoden til efterretning og derfor har stillet et ændringsforslag, der imødekommer vores betænkeligheder. Det ændringsforslag støtter vi selvsagt.

Derimod er EL overraskede over, at denne forbedring ikke kommer de lønmodtagere til gode, der er bragt i samme vanskelige situation gennem 2020.

De lønmodtagere, der er gået ned i tid eller løn hos en arbejdsgiver (uden om den midlertidige arbejdsfordelingsordning) for at beholde deres arbejde og hjælpe arbejdsgiveren igennem en svær tid i 2020, og de lønmodtagere, der har taget løse – og ofte lavere betalte – jobs i den forløbne periode (eksempelvis som coronasmitteopsporere), risikerer at være tvunget til en genindplacering på en lavere dagpengesats, hvis de igen bliver ledige, som de så vil være tvunget på i de kommende år.

EL har derfor stillet ændringsforslag, der ligestiller lønmodtagerne med de selvstændige i den situation ved at indføre en beregningsperiode på 36 måneder.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til titlen

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, DF, RV, KF og NB):

1) I *undertitlen* ændres »mulighed for fravalg af årsopgørelsen for 2020 ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende« til: »mulighed for forlængelse af beregningsperioden for selvstændige erhvervsdrivende med over- eller underskud for indkomståret 2020«.

[Konsekvensrettelse af undertitlen som følge af ændringsforslag nr. 3]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og ALT):

2) I *undertitlen* ændres »mulighed for fravalg af årsopgørelsen for 2020 ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende« til: »mulighed for forlængelse af beregningsperioden for lønmodtagere og selvstændige m.fl. med indtægt i 2020«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 4]

Til § 1

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, DF, RV, KF og NB):

3) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 49 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8*. Uanset *stk. 3* kan et medlem vælge at forlænge beregningsperioden på 24 måneder efter *stk. 2*, 1. pkt., med 12 måneder, hvis der i beregningsperioden forekommer indkomst fra selvstændig virksomhed efter § 48, *stk. 1*, nr. 3, for indkomståret 2020. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvis den selvstændige erhvervsdrivende kommer ud med et underskud for indkomståret 2020.«

[Lovteknisk ændring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og ALT):

4) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 49 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8*. Uanset *stk. 3* kan et medlem vælge at forlænge beregningsperioden på 24 måneder efter *stk. 2*, 1. pkt., med 12 måneder, hvis der i beregningsperioden forekommer indtægt efter § 48, *stk. 1*, nr. 1-3, for 2020. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvis den selvstændige erhvervsdrivende kommer ud med et underskud for indkomståret 2020.«

[Lempelse af beregningsregler for lønmodtagere]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at undertitlen til lovforslaget konsekvensrettes som følge af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 2

Det foreslås, at undertitlen til lovforslaget konsekvensrettes som følge af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 3

Der er i lovforslagets § 1, nr. 1, indsat et 4. pkt. i § 49, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., hvor det er foreslået, at uanset 1. pkt. kan et medlem, hvor indtægtsgrundlaget helt eller delvis omfatter en indtægt efter § 48, stk. 1, nr. 3, ved fastlæggelsen af beregningsperioden, vælge af se bort fra årsopgørelsen for indkomståret 2020 og for eventuel indtægt efter § 48, stk. 1, nr. 1 og 2, for samme periode og i stedet vælge at benytte de to forudgående årsopgørelser.

Det fremgår bl.a. af pkt. 2.4.1. i lovforslagets bemærkninger, at medlemmet ved fastsættelse af beregningsperioden vil kunne vælge, om der vil skulle ses bort fra indtægter i 2020, som fremgår af årsopgørelsen for 2020. Det vil således være valgfrit at benytte sig af muligheden for, at 2020 ikke indgår i beregningsperioden. Det fremgår videre af bemærkningerne, at hvis der for året samtidig indgår indtægt som lønmodtager med A- eller B-indkomst efter lovens § 48, stk. 1, nr. 1 eller 2, i 2020, vil der også blive set bort fra denne indtægt i de situationer, hvor der samtidig ses bort fra overskud af selvstændig virksomhed for året.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at beregningsperioden i disse tilfælde fortsat vil være på 24 måneder, idet indkomstårene 2019 og 2018 vil kunne danne grundlag for opgørelsen af beregningsperioden.

Det har vist sig, at princippet med at springe en periode over ved opgørelsen af beregningsperioden vil være vanskeligt for arbejdsløshedskasserne at implementere i deres it-systemer og medføre væsentlige administrative omkostninger og udfordringer.

Der foreslås derfor en anden lovteknisk gennemførelse af ønsket om at give selvstændige erhvervsdrivende mulighed for i tilfælde af ledighed at vælge at få beregnet en dagpenge- eller efterlønsats, hvor regnskabsåret 2020 ikke indgår, jf. enigheden herom blandt partierne bag aftalen om et tryggere dagpengesystem (S, V, DF, KF og LA).

Konkret foreslås det, at det i § 49 indsættes som stk. 8, at uanset stk. 3 kan et medlem vælge at forlænge beregningsperioden på 24 måneder efter stk. 2, 1. pkt., med 12 måneder, hvis der i beregningsperioden forekommer indkomst fra selvstændig virksomhed efter § 48, stk. 1, nr. 3, for indkomståret 2020. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvis den selvstændige erhvervsdrivende kommer ud med et underskud for indkomståret 2020.

Ændringsforslaget betyder, at beregningsperioden kan forlænges med 12 måneder – svarende til et indkomstår – hvis der i den oprindelige beregningsperiode på 24 måneder indgår overskud af selvstændig virksomhed eller A-

indkomst, udbetalt til ejeren af et selskab, hvor ejeren har afgørende indflydelse, efter § 48, stk. 1, nr. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Tilsvarende vil gælde, hvis der er tale om et underskud for indkomståret 2020.

Der er tale om, at medlemmet frit kan vælge at forlænge beregningsperioden. Dette svarer til princippet for lovens øvrige forlængelsesmuligheder i § 49, stk. 3, syge- og barseldagpenge, støtte efter lov om social service til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, og dagpenge udbetalt under den midlertidige arbejdsfordelingsordning.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med denne bestemmelse, hvilket betyder, at den samme periode kun kan forlænges én gang, uanset at denne periode er omfattet af flere forlængelsesårsager. Dette gælder allerede for de øvrige forlængelsesårsager.

Forlængelsen betyder, at beregningsperioden bliver de seneste 36 måneder forud for ledigheden. Det betyder, at medlemmet opnår en længere samlet beregningsperiode, i hvilken der kan forekomme indtægt til brug for beregningen af dagpengesatsen.

Selve beregningsperioden vil derfor som udgangspunkt også kunne omfatte eventuel indkomst i 2020.

Eksempel:

Et medlem, som er selvstændig erhvervsdrivende, melder sig ledig den 1. juni 2022, og regnskabet for 2021 foreligger endnu ikke.

Beregningsperioden er den 1. juni 2020 til den 31. maj 2022. Medlemmet vælger at forlænge beregningsperioden på grund af et lavt overskud fra selvstændig virksomhed for indkomståret 2020.

Beregningsperioden forlænges bagud med 12 måneder til den 1. juni 2019.

Beregningsperioden løber herefter fra den 1. juni 2019 til den 31. maj 2022.

Heraf benyttes de 12 bedste måneder ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget.

Forekommer der anden form for indkomst i hele den forlængede beregningsperiode (også 2020), f.eks. lønindkomst i form af A- eller B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, medregnes indkomsten ligeledes ved opgørelsen af beregningsgrundlaget for satsberegningen. Der henvises til § 48, stk. 1, nr. 1 og 2, i loven.

Med ændringsforslaget følges de principper, der blev indført med dagpengereformen, og arbejdsløshedskassernes it-systemer vil dermed – relativt nemt – kunne implementere den nye regel. Ændringsforslaget betyder også, at man kan bruge Skattestyrelsens oplysninger (DUPLA) til at definere overskud/underskud fra en egen selvstændig virksomhed eller ægtefællens selvstændige virksomhed (medarbejdende ægtefæller). Derudover vil et medlem, der driver selvstændig virksomhed med et selskab, kunne anvende bestemmelsen.

Til nr. 4

Med Enhedslistens ændringsforslag sikres det, at lønmodtagere får samme mulighed som de selvstændige for at undgå, at de får en lav beregning af deres dagpengesats

på baggrund af den vanskelige jobsituation i 2020, der har betydet, at mange har taget løse – og ofte lavere betalte – jobs (eksempelvis som coronasmitteopsporere).

Det forslås, at det i § 49 indsættes som stk. 8, at uanset stk. 3 kan et medlem vælge at forlænge beregningsperioden på 24 måneder efter stk. 2, 1. pkt., med 12 måneder, hvis der i beregningsperioden forekommer indtægt efter § 48, stk. 1, nr. 1-3, for 2020. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvis den selvstændige erhvervsdrivende kommer ud med et underskud for indkomståret 2020.

Ændringsforslaget vil betyde, at beregningsperioden kan forlænges med 12 måneder, hvis der i den oprindelige beregningsperiode på 24 måneder i beregningsgrundlaget indgår indtægt i 2020 i form af A- og B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag som indberettet til indkomstregisteret, jf. § 48, stk. 1, nr. 1. Tilsvarende foreslås det at gælde for B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, men som ikke er indberetningspligtig til indkomstregisteret, jf. § 48, stk. 1, nr. 2.

Ændringsforslaget betyder endvidere, at beregningsperioden kan forlænges med 12 måneder – svarende til et indkomstår – hvis der i den oprindelige beregningsperiode på 24 måneder indgår overskud af selvstændig virksomhed eller A-indkomst udbetalt til ejeren af et selskab, hvor ejeren har afgørende indflydelse, efter § 48, stk. 1, nr. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Tilsvarende vil gælde, hvis der er tale om et underskud for indkomståret 2020.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. april 2021 og var til 1. behandling den 4. maj 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Bjørn Brandenburg (S) Bjarne Laustsen (S) fmd. Jan Johansen (S) Jens Joel (S) Jeppe Bruus (S) Kasper Sand Kjær (S)
Henrik Møller (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Samira Nawa (RV) Kathrine Olldag (RV) Karsten Hønge (SF)
Halime Oguz (SF) Jette Gottlieb (EL) Victoria Velasquez (EL) Christian Juhl (EL) Torsten Gejl (ALT) Hans Andersen (V)
Anne Honoré Østergaard (V) nfm. Carsten Kissmeyer (V) Morten Dahlin (V) Stén Knuth (V) Ulla Tørnæs (V)
Bent Bøgsted (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Mads Andersen (KF) Birgitte Bergman (KF)
Lars Boje Mathiesen (NB) Alex Vanopslagh (LA)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 22. april 2021 dette udkast til udvalget, jf. BEU alm. del – 268. Den 29. april 2021 sendte beskæftigelsesministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 3 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.